

Fra: Vorkinn, Martin[martin.vorkinn@lesja.kommune.no]
Sendt: 28.08.2024 14:23:20
Til: Post Innlandetfylke[post@innlandetfylke.no]
Kopi: Hole, Per Dag[per.dag.hole@lesja.kommune.no]; Skotte,
Mariann[mariann.skotte@lesja.kommune.no]; Nerli,
Elisabeth[elisabeth.nerli@lesja.kommune.no];
Tittel: Høringsuttale Lesja kommune - Høring - framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller

Denne eposten er sendt fra en person utenfor organisasjonen. Ikke klikk på lenker eller åpne vedlegg før du er sikker på hvem avsender er og at innholdet er trygt.

Lesja kommunestyre behandlet i sitt møte den 22.8.2024 høringen om framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller. Vedtatt høringsuttale er vedlagt.

Martin Vorkinn

KONSULENT

Fellestjenester/K-dir

Tlf: 900 95 301

Lesja
nasjonalparkkommune

LEV ANDE
Lesja

[Lesja kommune](#) | Jakup B. Klukstads veg 32, 2665 Lesja | **Sentralbord:** 61 24 41 00

Følg oss i sosiale medier

Facebook: [@Lesjakommune](#) | [@levandalesja](#)

Høringsuttale Lesja kommune – framtidig skole- og tilbudsstruktur – høringsfrist 31. 08.24

Sak om framtidig skole- og tilbudsstruktur og alternative opplæringsmodeller i Innlandet fylkeskommune ble sendt ut på offentlig høring den 02.05.24 med høringsfrist 31. 08.24.

Lesja kommune ønsker primært at samarbeidet mellom de tre avdelingene til Nord-Gudbrandsdal VGS videreutvikles og styrkes.

NGVGS har gjennom flere år hatt samarbeid på tvers av sine tre avdelinger – spesielt for studieforberedende linjer. Avdelingene har samarbeidet ved hjelp av fjernundervisning og fagdager som har gitt gode resultater. Fjernundervisning gir mulighet til å omdisponere elever i større grad, noe som kan gi større elevgrunnlag til skolested Dombås.»

Historikk

Siden 1972 har VGS tilbudet ved Dombås, med Dovre som vertskommune, vært et godt tilbud for ungdommene i Lesja kommune. Skolen på Dombås har levert undervisning av topp kvalitet med sterke resultat, høy trivsel og svært gode gjennomføringstall. VGS-tilbudet ved Dombås har gitt ungdommene i Lesja mulighet til å bo hjemme mens de fullfører videregående skole.

Det har gjennom mange år vært initiativ og konkrete forslag lokalt om flere/nye linjer ved skolen på Dombås, for å kunne styrke skolen og elevgrunnlag, men uten at man har fått gjennomslag for dette.

Eleven i sentrum

Vi er urolige for konsekvensene det kan få for ungdommene i Lesja kommune dersom framtidig skolestruktur vil føre til betydelig lengre pendlevei eller hybeltilværelse. Ungdommer i Lesja kommune vil være i den elevgruppa som blir hardest rammet av et redusert VGS-tilbud i regionen. Vedtak om nedleggelse av skolen på Dombås øker den geografiske ulempen for våre ungdommer. De bruker allerede store deler av dagen på å transportere seg til og fra skole, deltidsjobber og fritidsaktiviteter. Samtlige ungdommer i Lesja kommune vil nå få ekstra lang pendlevei, 105 km fra Bjorli til Otta. Mange av våre ungdommer vil i prinsipp bli avhengige av å bo på hybel.

Sårbar fase i live

Ungdommer er i en sårbar fase i livet og uten tett oppfølging fra hjemmet og skolesystemet er sjansen for frafall større. Viktigheten av å gjennomføre videregående skole blir stadig viktigere. Frafall fra utdanning og arbeidsliv blir forbundet med økt risiko for dårligere levekår og helseplager. Annenhver elev som ikke fullfører og består videregående opplæring blir avhengig av langvarige offentlige ytelser.

Økonomiske forskjeller

Flere elever i Lesja gir uttrykk for at lengre reisevei kan bidra til et økonomisk skille. Stipendordninger må styrkes for at ungdommene ikke skal være prisgitte familiens økonomi. Lesja kommunes geografiske plassering gjør at ungdommene i vår kommune vil bli særlig rammet, dersom det ikke blir opprettholdt et tilfredsstillende utdanningstilbud i regionen.

Kompetansearbeidsplasser

For Lesja er arbeidsplasser knyttet til videregående skole viktig for attraktiviteten, bolyst og levende lokalsamfunn. Ved å redusere antall skoler og linjer fjerner fylkeskommunen viktige kompetansearbeidsplasser i Nord-Gudbrandsdalen. Ringvirkningene av ha kompetansearbeidsplasser har også for Lesja bidratt til et attraktivt arbeidsmarked og økt bosetting. Skolenedlegging får særlig negative ringverknader i kommuner i sentralitetsklasse 6. Når skolen fell bort, svekker det vår evne til å bygge et bærekraftig lokalsamfunn i tråd med Innlandsstrategien. Det truer med å gjøre kommunen mindre attraktiv for ungdommen, og gjør det mer krevende å trekke til oss nye innbyggere.

Lokalsamfunnet

Et svekket skoletilbud vil bidra til at flere ungdommer må flytte bort fra hjemkommunen og det vil kunne bidra til svekket aktivitetstilbud for aldersgruppa i kommunen. Lesja kan risikere at hele aldersgruppa 16-19 år flytter ut av kommunen, dette er ressurspersoner både som brukere og deltagere innen kultur og fritidstilbud, samtidig som de er en svært viktig deltids ressurs for ulike næringer i kommunen.

Et sterkt regionalt skolesenter i Nord-Gudbrandsdal

Skal man samle videregående skoletilbud i Nord-Gudbrandsdals regionen må dette ligge på Otta. Ungdommer fra Sel, Dovre og Lesja har ingen tradisjon for å søke seg til videregående skole i Lom; de som ikke søker Dombås eller Otta, søker seg til Vinstra, Storsteigen eller skolested lenger sør i fylket, eller tilbud utenfor fylket. Å bygge opp et sterkt videregående skoletilbud på Otta vil gi de fleste ungdommene i regionen muligheter til å bo hjemme.

En attraktiv videregående skole forutsetter at det drives kontinuerlig utviklingsarbeid og innovasjon. Ved å satse på Otta som framtidig sterkt skolesenter vil det gi ungdommene i regionen et mer forutsigbart utdanningsløp. Tilgang til flere elever på studiespesialisering vil gi grunnlag for større bredde i fordypningsfag i realfag og språk, samfunnsfag og økonomi. Et større utvalg av fordypningsfag gir flere muligheter ved høyere utdanning og er en forutsetning for inntak på enkelte studier.

Ved satsning av Otta som regionalt studiested vil det også styrke mulighetene for kvalifisering av voksne uten fullført VGS.

Næringslivet i Innlandet etterspør i stor grad fagutdanning. Det er viktig at videregående opplæringen i regionen legger til rette for et faglig tilbud med høy kvalitet tilpasset kommunenes og næringslivets behov.

Ungdommer i Nord- Gudbrandsdalen må ha samme utdanningstilbud som sammenlignbare regioner i Innlandet.

Dersom tilbudet ved Otta blir svekka, eller blir lagt ned, vil dette i praksis bety en sterk reduksjon av det videregående skoletilbudet i regionen. Dette kan i verste fall føre til at Nord-Gudbrandsdalen står uten egen videregående skole.

Storsteigen er også et viktig studietilbud for ungdommer fra Nord- Gudbrandsdal. Naturbruk tilbudet må videreutvikles.

Kompenserende tiltak

- Det er viktig at dersom fylkeskommunen organiserer Vgs på en slik måte at en større andel må bo på hybel, (inkludert elever som tidligere la vekt på å bo hjemme når de valgte skole) skal fylkeskommunen ta større ansvar for at borteboere sikres gode, trygge boliger og et trygt oppvekstmiljø, også i den tiden de ikke er fysisk på skolen. Alle barn har rett på en trygg oppvekst og slike tiltak er viktig for å hindre utenforskap og støtte ungdommen i en viktig periode. Fylkeskommunen må derfor ta ansvar for å etablere en campus på Otta med internat, kantine og tilsyn med aktiviteter utenom skoletiden.
- For elevene fra Lesja er det viktig at et bredt og relevant fagtilbud ved Otta består dersom Dombås legges ned.
- Lesja kommune ønsker transport med buss eller tog som går direkte til Lesja, både fra Otta og Åndalsnes. Da kan dagpendling være et alternativ for ungdom fra Lesja under forutsetning av et godt og tilpasset kollektivtilbud.
- Elever fra randkommunene i Innlandet må få søke skoleplass i nabofylkene på like vilkår som lokale elever. Samarbeidsavtaler må på plass med Trøndelag og Møre og Romsdal.
- Borteboerstipendet må økes eller suppleres av fylkeskommunen for å sikre ungdommene gode læringsvilkår under videregående opplæring, uavhengig av familiens økonomi. Slike mekanismer for å utjevne sosiale forskjeller er spesielt viktig for å hindre utenforskap for borteboere, hvor familiens økonomi får stor betydning for hvilket bosted, kosthold og fritidsaktiviteter ungdommen kan få.
- Andre samarbeidsløsninger man kan se på er:
 - Yrkesfagelever kan ta fellesfag som norsk og matte på Dombås
 - Påbyggelever kan ha deler av utdanningen sin på DombåsVed mulighet for påbygg på Dombås, vil noe av utdanningen kunne gå parallelt med fag skolen tilbyr, andre fag vil man kunne supplere med fjernundervisning. Felles for de to forslagene er at deler av skoleuken kan tilbringes på Dombås, og resterende på Otta.

Omstillingsmidler

- Kommuner i sentralitetsklasse 6 som mister en nærskole må få ekstra omstillingsmidler. For disse kommunene, med få kompetansearbeidsplasser og lav tilflytting, får en nedlegging potensielt større samfunnsmessige konsekvenser.
- Lesja kommune er den av de kommunen som blir sterkest rammet av et svekket VGS-tilbud i regionen. Lesja kommune må derfor kompenseres med ekstra omstillingsmidler.